

MŪSU LIETUVA

NR. 38 (1877) SEMANÁRIO 1984 RUGSĖJO - SETEMBRO 27 D. - Cr\$. 300,

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

ŠVENTOJO KAZIMIERO METAI

Religinis Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongresas

109 Riverwood Parkway, Toronto, Ontario M8Y 4E4, Canada. Tel. 416/239-1047

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kongreso

MANIFESTAS

Įteimėnėnė
KARDINOLAS G. EMMETT CARTER
Kongreso Globėjas

Garbes Komitetas.

ARKIV. JONAS V. BULAITIS
ARKIV. POV. C. MARCINKUS
ARKIV. ANT. C. SALADKA
VYSK. VINCENTAS BRIZGYS
VYSK. ANTANAS DEKSNYS

KUN. ALBERT. KONTAULTAS
pasir. JAV' Liet. kun.
vienybės pirm.

PRI. PI. TRAS. BUTKUS
Austral. Liet. kun.
vienybės gen. sekret.

KUN. PRANAS GAVENAS
P. Am. Liet. kunigų
vienybės pirm.

DR. LINAS SIDRYS
E. T. C. K. E. C.
Centr. V. bos pirm.

VYTAUTAS VOLERTAS
Šv. Kaz. Metų rengimų
Centr. Komiteto pirm.

SAULIUS KUPRYS
A. L. R. K. Fed. pirm.

Organizacinis Komitetas

DR. JUOZAS SUNGAILA
paminėkas

KUN. DR. PRANAS GAIDA
Vicep. akademinio prog.
informac.

KUN. AUG. SIMANAVIČIUS
vicep. religioz. prog.

VYTAUTAS BIRIJA
vicep. finans.

ANG. SUNGAILIENE
sekretore

JONAS ANDRIULIS
SES. MARG. BAREIKAITĖ
EUGENIJUS CUPLINKAS
ELENA GUDINSKIENĖ

DR. ONA GUSTAINIENĖ
GABIJA JUOZAPAVIČIUTĖ

KUN. JUVEN. LIAUBA
KAZ. MANGLICAS

LORETA MURAUŠKIENĖ
JERONIMAS PLEINYS

DR. BRONIUŠ. POVILAITIS
MONIKA POVILAITIENĖ

KUN. JONAS STASKEVIČIUS
DIAK. EDIS PUTRIMAS

VYTAUTAS TASECKAS
GENOV. TRINKIENĖ

ANTANAS ULBA

Mes, laisvojo pasaulio lietuviai, susirinkę iš įvairių šalių į šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties kongresą Kanados Toronte 1984 metų rugsėjo 1 ir 2 dienomis, pažvelgėm su dideliu susirūpinimu į Lietuvą — šventojo Kazimiero ir mūsų pačių kilmės kraštą, šiuo metu reikalingą viso laisvojo pasaulio dėmesio ir pagalbos.

Dėl to šis mūsų kongresas kreipiasi į Jungtines Tautas bei generalinį jų sekretorių, valstybių karalius, prezidentus bei jų vyriausybes, krikščioniškųjų Bendrijų vadovybes, ryšio priemones (spaudą, radiją, televiziją) ir laisvosios žmonijos sąžinę, prašydamas atkreipti dėmesį į tautas jau daugiau kaip 40 metų kankinamas dvasinėje ir fizinėje priespaudoje.

Tokių tautų Rytų Europoje yra visa eilė. Šiame kongrese mes negalime kalbėti jų visų vardu, todėl prabylame laisvojo pasaulio lietuvių išeivijos daugumos vardu. Tai balsas, kuris neabejotinai išreiškia ir visos lietuvių tautos bei jos krašto — Lietuvos balsą.

Mes, kaip ir visos tautos, trokštame taikos, tačiau, remdamiesi istorija ir savo patirtimi, primename, kad ten, kur nėra laisvės, nėra ir negali būti taikos. Vergija yra taikos stabdys, sukilimų, revoliucijų, vidinių ir išorinių kovų akstinas.

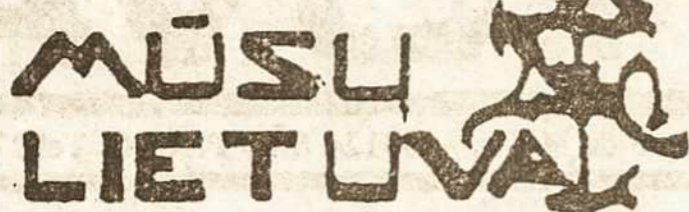
Ypač tai pasakytina apie mažas tautas, nes jų dvasinės ir fizinės egzistencijos pagrindas yra laisvė. Siekiant pasaulio taikos, reikia apriboti ne mažųjų tautų laisvę, o didžiųjų imperialistinius užmojus.

Žvelgdami į dabartinę Lietuvą, nešančią totalistinių sistemų įvestą vergiją jau penktą dešimtmetį, pareiškiame, kad lietuvių tauta, būdama pavergta dvasiškai ir fiziškai, nuolat kovos už savo laisvę, kol ją atgaus. Prie pasaulio taikos bei įtampos sumažinimo ji galės prisidėti tik tada, kai laimės religinę, tautinę ir valstybinę laisvę.

Minėdami Lietuvos globėjo šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį šiuo kongresu, primename, kad šis šventasis yra ne tik herojiško asmeninio religinio gyvenimo žmogus, bet ir Lietuvos karalaitis, aktyviai dalyvavęs valstybės valdyme. Jam rūpėjo tiek paskiro žmogaus, tiek viso krašto, tiek viso pasaulio gerovė bei taika. Dėl to šiandieną jis yra gerbiamas ne tik Lietuvoje, bet ir visame krikščioniškajame pasaulyje.

Deja, jis nėra gerbiamas Sovietų Sąjungos valdžios, kuri nuo 1940 metų yra okupavusi Lietuvą karine jėga ir įvedusi krašte dvasinę bei fizinę priespaudą. Okupacinė valdžia rado šv. Kazimiero karstą su relikvijomis Lietuvos sostinėje Vilniuje — didingoje katalikų katedroje. Tiek katedra, tiek šv. Kazimiero karstas lietuvių tautai yra šventovė, nuo amžių visų branginama. Jos išniekinimas yra ir tautos išniekinimas. Sovietinė valdžia, neatsižvelgdama į lietuvių tautos jausmus, uždarė katedrą, įrengė ten paveikslų galeriją, o šv. Kazimiero karstą įsakė pašalinti iš jam specialiai įrengtos koplyčios. Dėl to jo karstas 1953 m. buvo perkeltas į Vilniaus priemiestyje esančią šv. Petro ir Povilo šventovę.

SEMANARIO

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 15.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 20.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra Cr. 1.200,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 300,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 30.000,00

Toks okupacinės valdžios žingsnis buvo dūris į Lietuvos širdį. Negana to, buvo isakyta Šv. Kazimiero šventovę Vilniuje uždaryti ir joje įrengti ateizmo muziejų. Tai buvo tikinčiosios Lietuvos išniekinimo viršūnė. Jį dar pagilino uždarymas daugelio kitų Lietuvos šventovių — katalikų ir nekatalikų.

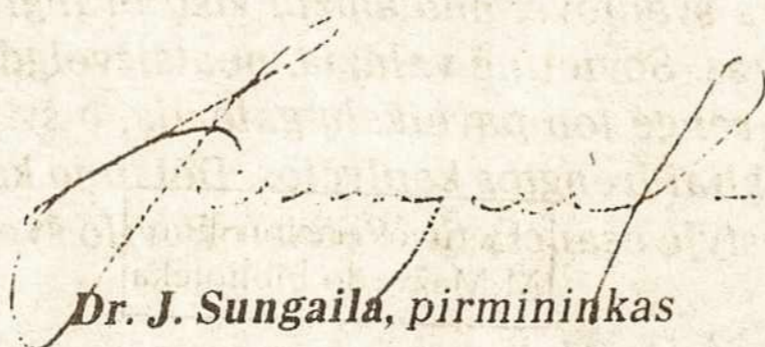
Mes laisvojo pasaulio išėivijos daugumos vardu reikalaujame Sovietų Sąjungos vyriausybę, kuri yra atsakinga už įvestą priespaudą Lietuvoje:

1. Gražinti Lietuvos tikintiesiems Vilniaus katedrą ir leisti civilinės valdžios iš-tremtajam katalikų vyskupui Julijonui Steponavičiui ją tvarkyti bei eiti ganyto-jines savo pareigas.
2. Gražinti šv. Kazimiero karstą į Vilniaus katalikų katedrą, kurioje jis buvo pa-laidotas prieš 500 metų.
2. Išskelti ateizmo muziejų iš Šv. Kazimiero šventovės Vilniuje ir gražinti ją tiki-n-tiesiems.
4. Gražinti tikintiesiems Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje, kuri buvo pa-statyta vien tikinčiųjų aukomis su išėivijos parama, bet sovietinės valdžios nu-savinta ir padaryta koncertų sale.
5. Gražinti visų konfesijų tikintiesiems sovietinės valdžios atimtas bei uždarytas šventoves visoje Lietuvoje.
6. Leisti laisvai veikti vienuolijom, religinėm organizacijom ir religinei spaudai.
7. Leisti laisvai veikti kunigų seminarijai Kaune, nevaržyti kandidatų priėmimo bei nuimti sovietinės valdžios kontrolę; atgaivinti uždarytas kunigų seminari-jas Vilniuje, Telšiuose, Vilkaviškyje.
8. Leisti Lietuvos vyskupams bei vyskupijų valdytojams laisvai eiti ganyto-jines savo pareigas pagal kanonų teisės reikalavimus ir nesikišti civiliniams parei-gūnams į jų veiklą.
9. Išleisti laisvėn nekaltai kalinamus žmogaus teisių bei religijos kovotojus iš sovietinių kalėjimų, lagerių, psichiatrinių ligoninių ir sibirinės tremties.
10. Atitraukti okupacinę Sov. Sąjungos kariuomenę iš Lietuvos ir gražinti Lietuvai savarankišką gyvenimą, kurį turėjo kazimierinė praeities Lietuva ir kurio trokš-ta dabartinė Lietuva, žvelgianti į savo dvasinį globėją šv. Kazimierą.

Prašome laisvojo pasaulio vadus pažvelgti į mažos tautos dideles kančias, hero-jišką jos kovą ir teikti jai moralinę bei kitokią pagalbą. Laisvės sušvitimas Lietu-voje bus žingsnis ir į kitų pavergtų kraštų laisvėjimą bei pasaulio taiką.

Kongreso vardu –

Organizacinis pasaulio lietuvių katalikų kongreso komitetas

Dr. J. Sungaila, pirmininkas

MŪSŲ ŽINIŲS

KAZIMIERINĖS PAMALDOS UŽ LIETUVĄ

Petropolis ir Campos, RJ.

Pažjstamų Tėvų Pranciškonų kvie-čiamas, kun. Petras Urbaitis rugsėjo (setembro) 30 dieną, laikys pamaldas už Lietuvą gal net dvejose Petropolio bažnyčiose.

Manoma, kad kai kurie lietuviai iš Rio de Janeiro ir Niteroi dalyvaus pamaldose.

Kun. Urbaitis žada atvežti plotke-les besiantinančioms Kūčioms.

Campos, RJ. esperantininkai taip pat kviečia lietuvių kunigą pamaldoms už Lietuvą, sekmadienį, spalio 7 die-ną.

J u n d i a i, SP.

Spalio (outubro) 28, sekmadienį, 11 valandą, numatytos pamaldos už Lietuvą Jundiai katedroje, N. Sra. do Desterro (miesto centre), kazi-mierinių metų celebracijų cikle.

Tikimasi, kad Jundiai ir apylinkių lietuviai galimai gausėniu savo da-lyvavimu pasistengs deramai atstovau-ti Lietuvai.

Iš São Paulo, pramėtoma, vyks "Petro Perkumo oktetas" ir jauni-mo atstovai tautiniais rūbais.

Mūsų kazimieriniai metai jau įpu-sėję, tad mus įpareigoja dar daugiau pasireikšti Malda – Labdara – At-gaila Dievo bei mūsų Šventojo gar-bei ir Tėvynės labui.

LAUKIAMAS "KALĖDŲ SENELIS"

Rašo Liucija Banytė savo atsišau-kime: "Kviečiu lietuvių kilmės tėvus bei senelius atsivesti savo vaikus ar vaikaičius šeštadieniais, 13 val., į Ramovę (4 salė), kur veikia mažųjų ansamblis "Ratukas".

Priimami vaikai nuo 3 iki 10 metų amžiaus.

Pirmasis mūsų tikslas → paruošti vaikus Kalėdų šventei – sutikti "Kalėdų senelį".

Tatai bus galima įvykdyti tiktai su tėvų bei senelių pritėrimu ir pa-galba.

Daugiau informacijų: Liucija Ba-nytė, telef. 274-1886.

VERA L. TATARŪNAS

Fonoaudióloga

Voz-Fala-Escrita-Leitura

Linguagem-Audição

R. Cubatão, 1.061 Tel. 570.4875

V. Mariana - Metrô: Est. Ana Rosa

JUBILIEJAUS UŽBAIGA ROMOJE

Šių metų rugpiūčio 26 d. Lietuvoje buvo švenčiama šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, relikvijų perkėlimo šventė, kuria buvo baigta jo 500 metų mirties sukaktis, Vilniuje tą dieną Lietuvos vyskupai, dvasiškija ir tikintieji susirinko prie šv. Kazimiero karsito Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje Antakalnyje, kur iškilmingomis pamaldomis buvo pagerbtas dangiškasis

oro bangomis perdavė į Lietuvą.

Rugpiūčio 23 d. Šventasis Tėvas pasiuntė Lietuvos vyskupų pirmininkui vysk. L. Poviloniui teko turinio telegramą lotynų kalba. Čia paduodame jos vertimą į lietuvių kalbą.

"Artėjant iškilmėms, kurios vyks Vilniuje rugpiūčio 26 d. šv. Kazimiero relikvijų perkėlimo šventėje, minint 500 metų Lietuvos globėjo mirties metines, norime išreikšti bro-

Ne buvo leista mums atlikti taip norėtą tikėjimo ir maldos kelionę į Vilnių ir ten prie švento Vyro karsito suklupus pasimelsti, ir taip užbaigti iškilmes drauge su katalikiška dvasine šeima. Netgi leista mums per savo legatą (juo buvo numatytas Valstybės sekretorius kard. Casaroli. J.V) pasiųsti savo sveikinimą. Tačiau užtikriname, kad gyvai dalyvaujame Mes ir Romos Bažnyčia padėkos maldose, kurias jūs su sūniška meile siunčiate Dievui kaip padėką už dvasines malones, kurių Jis gausiai suteikė šiame malonės periode, kada įsigijote gilesnį supratimą tos didžiosios dovanos, kuria Apvaizda, davė Bažnyčiai ir jūsų Tėvynei su šv. Kazimieru ir su jo šventu palikimu, kuris iki šiol yra gyvas tarp jūsų ir jūmyse.

Prašykime Viešpatį, kad šios dvasinio atsinaujinimo dovanos, gautos per užtarimą jūsų šventojo globėjo, paskatinantis prisiminimas ir pavyzdys jo pamaldumo, gailestingų darbų, Kristaus liudijimo ir ypatingos Mergelės Marijos meilės ir toliau duotų naujų šventumo vaisių ir drąsaus bei pasitikinčio tikėjimo liudijimo, kai jūsų Tauta rengiasi švęsti 600 metų savo krikšto sukaktį.

Su šiais jausmais pavedame Marijai, Gailestingumo Motinai Aušros Vartuose visą lietuvių Bendruomenę, ypač jaunimą, kad jis džiugus viltimi, stiprus kentėjimuose, patvarus maldoje ir rūpestingas vargšų reikalams vis labiau skleis Kristaus mokslą, o broliška meile sujungtas, vadovaujamas savo vyskupų, duotų savo nepakeičiamą jnašą žmogui ir visuomenei, kad visi žmonės galėtų pažinti tiesą, kuri veda į išganymą.

Kaip viso to laidą, teikiame ypatingą Mūsų Apaštalinį Palaiminimą.

Pop. Jonas Paulius II

Šv. Kazimiero šventovė Vilniuje, pastatyta 1604-1609 m., su kunigaikštiška bokšto karūna, karalaičio kanonizacijos proga. Ilgai tarnavusi religiniams tikslams, šventovė okupacinės sovietų valdžios buvo paversta ateizmo muziejumi

Lietuvos globėjas.

Ta proga Šventasis Tėvas Jonas Paulius II, kaip ženklą dvasinės jungties su Lietuvos Bažnyčia, 1984 m. rugpiūčio 25 d. Castelgandolfo vasarinės rezidencijos koplyčioje aukojo šv. Mišias ir pasakė pamokslą lietuvių kalba. Visa tai Vatikano radijas

liams vyskppams, kunigams, kurie vykdo tarnybą šioje man taip brangoje Tautoje, ir tikintiesiems, pavestiems jų ganytojiškam rūpesčiui, taurią dvasinę vienybę, kuria jaučiamės sujungti su visais šiuo ypatingu laikotarpiu jūsų krikščioniškos bendruomenės gyvenime.

LIETUVI,

Ar jau susimokėjai sblidarumo mokestį BLB-nei 1984 metams? Su šiuo jnašu tu paremsi lietuvišką veiklą ir lietuvių išlaikymą šiame krašte ir dar tau bus pasiūstas "PASAULIO LIETUVIS".

Jnašas Cr\$. 5.000,00 metams, kurį galite sumokėti "Mūsų Lietuvos" redakcijoje ar pasiųsti čekį Comunidade Lituano-Brasileira vardu, rua Juatindiba, 28 - CEP. 03124 - São Paulo.

AR ŽINOTE, KAD
MŪSŲ LIETUVA
PARDUODAMA
V. ZELINOS LAIKRASČIŲ KIOSKE,
AV. ZELINA, 831 ?

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LIETUVIAI PASAULYJE

VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

VI World Lithuanian Youth Congress

MES, Australijos lietuvių jaunimas, pranešame visiems lietuviams, kad Šeštasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas jau yra ruošiamas ir įvyks Australijoje 1987 – 88-tais metais gruodžio - sausio mėnesiais.

MES, kviečiame visą lietuvių jaunimą dalyvauti šiame Kongrese, tuo parodant mūsų norą vieningai dirbti tėvynės Lietuvos labui.

MŪSŲ tikslas – išlaikyti lietuviškumo ugnį mūsų širdyse, mūsų darbuose – mūsų gyvenime. Mes siekiame statyti tiltus, jungiančius visus lietuvius į vieną galingą sąjūdį, kovojantį už Lietuvos nepriklausomumą ir tautos lygiateisiškumą kitų pasaulio tautų tarpe.

MŪSŲ priemonė – lietuvių ištįsta ranka lietuviui, suburianti mūsų jaunimą Kongresan.

MES pasižadame, kad mūsų suruoštas Kongresas taps visų lietuvių pasididžiavimu.

Pradėdami darbą, mes tikimės ir laukiame visų lietuvių pritarimo ir paramos.

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime mes likti!

Birutė Prašmutaitė,
Australijos Lietuvių Jaunimo
Sąjungos Pirmininkė.

Henrikas Antanaitis,
Šeštojo Pasaulio Lietuvių
Jaunimo Kongreso Organizacinio
Komiteto Pirmininkas

J A V

ARGENTINOS IR BRAZILIJOS JAUNIMO KONCERTAS

Argentinos ir Brazilijos jaunimas, grįždami iš šokių šventės, suruošė vakarą – koncertą Chicagos Jaunimo centre, liepos 6 d. Programą atliko argentiniečių lietuvių "Inkaras" ir braziliečių "Nemunas". Jų renginių susidomėjimas buvo didelis, susirinko gausiai dalyvių, paklausydami rengėjų – Lietuvių Bendruomenės – kvietimo.

Koncertą atidarė Pas. Liet. Bendruomenės vicepirmininkė švietimo ir tautiniams reikalams B. Jasaitienė ir pasidžiaugė, kad per trumpą laiką gerai pavyko suorganizuoti koncertą. Pažymėjo, kad programos dalyviai

1984 metai, rugsėjo 8 d.

jau trečios kartos išeiviai. Supažindino su P. Amerikos lietuvių vadovais: Argentinos lietuvių organizacijos ir spaudos tarybos pirm. Arturu Kaminskiu, Argentinos lietuvių centro Buenos Aires pirm. Hektoru Katinu, "Inkaro" vadovu Juozu Puliku, "Nemuno" vadovu Jonu Lukoševičium, Publikos buvo džiaugsmingai sutiktas atvykęs Argentinos gen. konsulas Cezar Gondra.

B. Jasaitienė pakvietė arch. D. Kaminską praveisti programą. Jis pabrėžė, kad Pietų Amerikos lietuvių siekimai tie patys. Dėkojo L. Bendruomenei už paramą, o visiems lietuviams už meilę ir draugiškumą. Ispaniškai pasveikino Argentinos konsulą.

Muz. Tomui Stroliai palydint akordeonu, pirmieji su lietuviškais šokiais išėjo Argentinos "Inkaras". Visi dailiais tautiniais drabužiais, sklandžiai pašoko jonkelį. Jaunimo vikrumas, gausios figūros, darė mielą įspūdį. Buvo malonu stebėti šokėjų įgudimą. Publika reiškė entuziastišką pasigėrėjimą. Tokį pat malonų įspūdį sudarė ir antras jų šokis – sukčius.

Gerą pasiruošimą parodė ir Brazilijos "Nemunas", pašokdamas čigonėlių ir ratelių pypnę. Jų jaunatviškas lengvumas buvo publikos palydėtas griausmingomis ovacijomis. Buvo ypatingai džiugu stebėti, kad ir tolimos P. Amerikos lietuviškas jaunimas taip įsijautęs į mūsų tautinių šokių dvasią.

"Inkaro" jaunimas dar pašoko argentinietiškus šokius. Tai buvo labai nauja lietuvių parengime. Patraukliai plevesavo mergaičių skepetaitės argentinietiškos baltos ir mėlynos spalvos.

P. Amerikos jaunimas turi daug talentų. Jų argentinietiškus šokius lydėjo jų pianistė A. Gaidimaukaitė, o paskiau solo padainavo sau gitara pritarinama Ana Marija Mažeikaitė. Dainavo lietuviškai ir ispaniškai savo švelniu, melodingu balsu.

Antrą programos dalį pradėjo Argentinos "Inkaras" landytiniu ir suvartuku. Brazilijos "Nemunas" pasirodė su naujais šokiais – vakariečių raūkiais, varteliais, pinavija. Argentiniečių tango taip pat prielankiai publikos sutiktas. Programa pasižymėjo spalvingu įvairumu. Brazilijos "Nemunas" gyvai scenoje pašoko juodąjį jonkelį, argentiniečiai – pakeltkojį sau melodingai

švilpaudami ir klumpėmis trepsėdami. Vėl aštuonytį.

Programą užbaigiant Argentinos "Inkaras" sklandžiai atliko pasiutpolkę ir malūną. Čia jau buvo ypatingas tempas.

Šis renginys buvo nuostabus P. Amerikos jaunimo suartėjimas su Chicagos lietuviams. Jų nuotaika laimėjo čikagiečių širdis. Svečiai iš tolimos P. Amerikos gražiai susišokę. Iš viso dalyvavo arti 40 šokėjų. Vadovai buvo gausiai apdovanoti gėlėmis. Buvo įteikta ir visiems po gėlę. Puošė šaulių "Vytis" ir Chicagos "Grandis".

Rengėjų vardu visiems padėjo Vidurvakarių apygardos L. Bendruomenės pirmininkas K. Laukaitis, pakviesdamas vaišėms į kavinę.

DRAUGAS J. Pr.

KA AŠ PATYRIAU OK. LIETUVOJE

Noriu rašyti pareiškimą visiems mano draugams, kurie tiek daug man padėjo ir padeda, iš Amerikos, Kanados, Vokietijos ir kitur.

Važiavau į Vokietiją studijuoti lietuvių kalbos ir istorijos Vasario 16 gimnazijoje, pagyventi tarp lietuvių ir sustiprinti savo lietuviybę, galvojant apie Braziliją, kur lietuvių padėtis yra gana silpna. Dabar mokslo metų gale žinau, kad daug išmokau gimnazijoje ir būsiu geriau pasiruošęs dirbti mūsų bendruomenėje Brazilijoje. Išpildžiau visus savo tikslus, tarp kitko važiuoti į Lietuvą, pamatyti savo senelių gimtinę, mūsų žemę, kuri taip vargsta ir dėl kurios dirbame gindami jos teises: religines ir patriotines. Šitą aš visur dariau, dariau ir Lietuvoje.

Iš Vokietijos būna kiekvienais metais "Tėviškės draugijos" kelionė į Lietuvą: pasinaudoja ja ir mokiniai, kadangi pigiai išsinaudoja ir gaunamas dešimties dienų leidimas. Per dešimt "dienų" mūsų šeimininkai mums parodė gražiausių ligoninių, sanatorijų ir Lenino paminklų (ir vieną seną užmirštą Vytauto paminklą). Į kaimą, į tą vietą, kuri mane daugiausia domino, kur gimė mano senelis ir močiutė, jie neleido važiuoti. (Iš viso kaimus galėjome matyti tik pro

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

SAVINIINKAS

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

traukinio ar autobuso langą). Prašiau, kad mus nuvežtų į Šiluvą, arba į Kryžių kalną – neleido. Jie apsunkino, kai norėjome eiti Didįjį penktadienį į bažnyčią. Bažnyčios restauruotos, bet didelė dalis naudojama, kaip paveikslų galerijos. Jie nepraleido progos pasišaipyti iš mūsų tikėjimo.

Paskutinę dieną šeiminkai prašė, kad padarytume pokalbį apie mūsų jspūdžius. Daug žmonių man patarė, kad neičiau į pokalbį, bet aš norėjau, kad jie žinotų, kad aš jų nebijau. Nebijojau pasakyti ir tiesą: mano patirtus nemalonius viršų pažymėtus ir kitus dalykus, pvz. Vilnius – rusų kalbos miestas, ar mano "malonumą", kai nuėjau į vieną bažnyčią Vilniuje ir ją radau pilną dėžių. (Ta bažnyčia dabar yra sandėlis). Viso šito "Gimtojo Krašto" laikraštyje jie nerašė nė skiemens. Tame straipsnyje apie mane vyravo grynai "Tėviškės" propaganda mano vardu. Aš, kaip vienintelis iš Brazilijos, buvau labai įdomi jiems auka. Bet jeigu jau prieš tai buvau uolus sovietų priešas, po to dar daugiau ir sąžiningiau dirbsiu prieš mūsų Lietuvos melagius parazitus. Dabar aš ne tik girdėjau iš kitų apie komunistų melagingą sistemą, bet pats patyriau, kokia ji sukta. Man gaila lietuvių, kurių burnas kokie nors reporterėliai sukiša savo pigią propagandą.

Gaila Lietuvėlės, kuri turi pakęsti jos klastotojus dvasios ir tiesos.

Marcos Lipas

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
CIRURGIÃO DENTISTA
CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206
V Prudente - Fone 273-6696

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos
SKYDELIUS su grandinėlėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

MŪSŲ ŽINIŲS

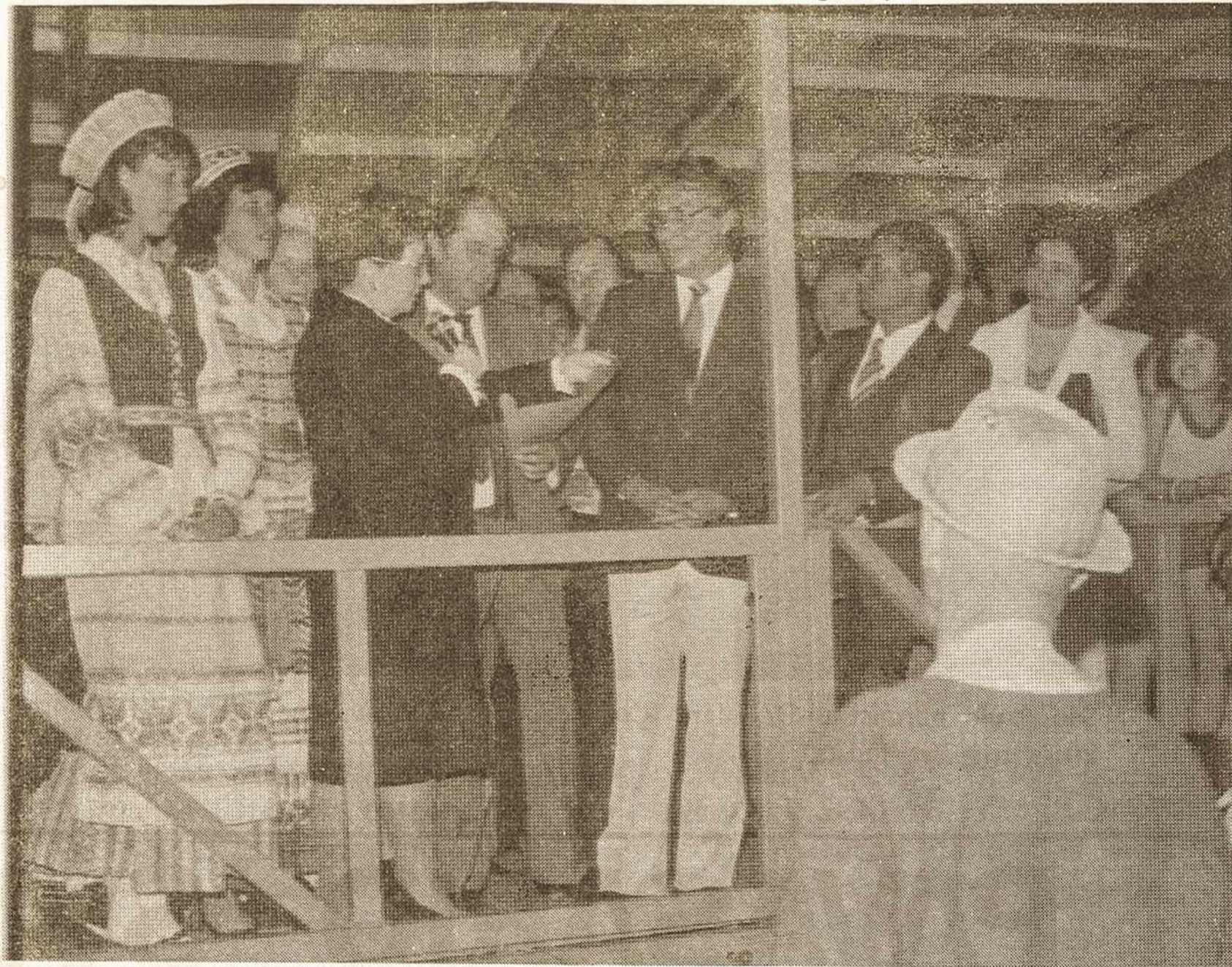
LIETUVIŲ IMIGRACIJOS PAMINKLO PAMATŲ PAŠVENTINIMAS

Rugsėjo 21 dieną, 16 valandą, Praga Republica Lituana aikštėje, Vila Zelinoje, jau susirinkę gana daug žmonių. Matome vietinius gyventojus, lietuviškų organizacijų pirminikus ir valdybos narius, miesto valdybos atstovus, miesto atstovą Anercides Valente, vėliavas ir mokyklų uniformuotus orkestrus. Nuotaika pakili, laukiame São Paulo miesto burmistro Dr. Mario Covas, kuris atvyksta atidaryti naujos reformuotos aikštės ir taip pat dalyvauti Lietuvos Imigracijos Paminklo kertinio akmens ir struktūros pašventinime.

Publikos skaičius didėja, visas mašinių judėjimas tūnaito policijos yra nukreiptas į kitas gatves, mokyklų orkestrai linksmina savo muzika susirinkusią visuomenę. Laukiame iškilmių pradžios. Apie 17:30 atvažiuoja

nima lietuvių kolonija ir jos dalyvavimas São Paulo miesto augime. Labai gražią kalbą taria Dr. Sampaio Doria, iškeldamas lietuvių koloniją ir jos pritarimą prisidėti prie bendrų miestų problemų sprendimo. Vila Prudente administratorius Dr. Walter G. Makassian dėkoja Vila Zelinos gyventojams ir ypač Renato Mendo už darbą, kooperaciją ir padėjimą sutvarkyti aikštę. Pakviečiamas kalbėti miesto burmistras Dr. Mario Covas, prašo, kad pirmiau būtų pakviesta tarti žodį lietuvių kolonijos atstovė. Lietuvių Muziejaus ir Arkyvo Komisijos Pirmininkė Aldona Valavičienė, lydima tautiniais rūbais apsirengusių keturių lietuvių: Regina Celia Karsokas, Cristina Karsokas, Clarice Bacevičius ir Ana Paula Tatarūnas, užlipa į pakilimą, kur jas priima ir pasveikina miesto burmistras ir kiti miesto valdžios pareigūnai.

Aldona Valavičienė perskaito Lietuvos Imigracijos Paminklo kertinio

p. Aldona Valavičienė skaito paminklo kertinio akmens pašventinimo aktą.

Nuotrauka: Alfonso Kublicko

miesto burmistras Dr. Mario Covas, Regionalinių Administratorių direktorius Dr. Sampaio Doria, Vila Prudente Reg. Administratorius Dr. Walter G. Makassian, keleta miesto atstovų, svečiai iš kitų São Paulo priemiesčių. Lietuvių draugas, miesto atstovas Anercides Valente praveda oficialią dalį, paaiškindamas iškilmių reikšmę, tikslą ir lietuvių kolonijos prisidėjimą prie aikštės sutvarkymo.

Seka svečių prakalbos. Visose mi-

akmens pašventinimo iškilmingą aktą, kuris, įdėtas į hermetiškai uždarytą pateankos gilzę, bus įmūrytas paminklo centre. Dr. Mario Covas pats pirmas pasirašo šį aktą ir po to pasako gražią prakalbą. Jisai pabrėžia, kad pirmą sykį dalyvauja tokioje šventėje ir labai džiaugiasi, kad lietuviai savo aikštėje stato Imigracijos ir kartu Laisvės Paminklą. Jisai patvirtina, kad šio paminklo tematika turi didelę reikšmę lietuviams, bet, taip

pat, yra labai svarbi ir reikšminga brazilams ir brazilų tautai. Baigdamas savo kalbą Mario Covas išreiškia savo linkėjimą ir įsitikinimą, kad lietuvių noras išsipildys ir Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Po prakalbos Dr. Mario Covas, lydintis Aldonos Valavičienės, keturių lietuvių ir visų kitų miesto valdžios atstovų, eina į aikštės centrą, kur inž. Jonas Silickas jau iškėlė į

viršų paminklo gelžbetoninę struktūrą. Struktūra aprišta trispalve juosta. Burmistras su Aldona Valavičienė atriškia trispalvę juostą ir visi dalyviai palydi šį aktą plojimu. Vila Zelinos lietuvių Šv. Juozapo bažnyčios klebonas kun. Juozas Šeškevičius pašventina paminklo kartinį akmenį ir struktūrą. Visi dalyviai kviečiami pasirašyti ant pašventinimo akto pergaminu. Kartu su pergaminu

į bronzinę patrankos gilzę yra įdedamas paskutinis "Mūsų Lietuva" numeris, São Paulo dienraščio "O Estado de São Paulo" pirmas ir paskutinis puslapis, Lietuvos pašto ženklas, suglausta Lietuvos istorija portugalų kalboje "Lituanica", keleta Brazilijos pinigų banknotų. (Pergaminu ir akto kopija ir parašai galima matyti šio ML numerio portugališkame skyriuje).

Visiems pasirašius iškilmingą aktą, baigėsi Republica Lituana aikštės gražus atidarymas ir Lietuvių Imigracijos Paminklo kartinio akmens pašventinimas. Dr. Mario Covas sužinojęs, kad paminklas bus greitai statomas ir Aldonos Valavičienės pakvietas į paminklo atidarymą, tuoj pat, pakvietimą priėmė ir su malonumu pažadėjo asmeniškai dalyvauti.

Iš puikiai apšviestos aikštės dalyviai ir žiūrovai atsisveikindami skirstėsi įvairiomis kryptimis. Dalis lietuvių užsuko aplankyti tradicinį Vyto barą, į kurį už keletos minučių visų dideliame nustebime ir pasitenkime atvyko su visais palydovais pats miesto burmistras Dr. Mario Covas. Nesitikėti, svečiai buvo maloniai pavaišinti Vyto ir sūnaus Fernando specialiais skaniais užkandžiais ir šaltu alučiu. Šitas São Paulo burmistro noras geriau pažinti ir pasikalbėti su lietuviais prie alaus stiklo, be jokių formalumų, paliko visiems malonų ir šiltą įspūdį. Gerą įspūdį išsivežė iš Vila Zelinos taip pat ir mūsų svečiai. Esame tikri, kad lietuvių kolonija įgavo naujų simpatijų ir didesnį draugiškumą pas São Paulo miesto administratorius.

Jonas Valavičius

TAUTIŠKUS RŪBUS

Parduodu, Aukštaitijos, gautus iš Lietuvos. Tel.63-7344 - Vera.

São Paulo burmistras Dr. Mario Covas, su p. A. Valavičienė atriškia trispalvę juostą.

Nuotrauka: Alfonso Kublicko

PAVASARIO ŠVENTĖ LITUANIKOJE

Spalio (outubro) 21 DIENA, sekmadienį

Rengia: BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PROGRAMA: 10 val.: Mišios

12 val.: Pietūs

13 val.: karalaitės rinkimai, vainikavimas, šokiai.

Pastaba: Pietūs; bus "Churrasco", dešrelės ir Kopustai.

RESERVOS AUTOBUSE:

Antanas Rudys - Tel.: 216-7880

Jonas Tatarūnas Tel.: 63-7344

Alfonas Kublickas - Tel.: 457-6479

MŪSU ŽINIŲS

VALIO MŪSŲ JAUNIMAS

VOLUNGĖ
NEMUNAS
RŪTELĖ

Labai džiugu ir malonu pranešti, kas mūsų organizuotas jaunimas su dideliu noru ir entuziazmu prisideda prie Lietuvių Imigracijos Paminklo statymo vajuos.

Antonio de Oliveira Silickas paruošė ir spalvuotai nupaisė paminklo projekciją Republica Lituana aikštės fone. Šis paveikslas jau buvo rodomas per tėvų dienos paminėjimą ir pietus Lietuvių Sąjungos salėje ir, taip pat, per aikštės atidarymą.

Muziejaus ir Arkyvo Komisija pakvietė Volungę, Nemuną ir Rūtelę į Pavasario Šventės organizavimą, karalaitės ir princesių balsų pardavimą ir išrinkimą.

Visų trijų grupių vadovai atvyko ir dalyvavo Komisijos posėdžiuose ir pasitarimuose parodydami savo norą, patriotiškumą ir lietuvišką susipratimą. BLJS Pirmininkas Flavius Bacevičius kartu su grupių atstovais koordinuoja ir aktyviai prisideda prie bendro tikslo atsieikimo. Susirinkimuose ir darbe matome visada Volungės vadovę Lucią Banys, Nemuno ir Rūtelės veikėjus Silviją Bendoraitis Machado, Ivani Popic Bendoraitis, Marcelo Chapola, Marcia Pavilonis, Priscila Juzenas Gercov, Sandra Pakalnis.

Jaunimas nutarė pastatyti 9 kandidatus į Pavasario karalaitės konkursą, kuris įvyks Rugsėjo 30 dieną 13 valandą, Lietuvių Sąjungos Alianča salėje, Rua Lituania 67.

Prašome visus tautiečius ir mūsų kolonijos draugus stipriai prisidėti prie kandidačių balsų pirkimo ir išplatavimo. Paremkime šių gražių mergaičių entuziazmą, norą, pasišventimą ir darbą tam, kad būtų sukeltos lėšos dėl mūsų Imigranto Paminklo pastatymo. Pastiprinkite mūsų jaunuolių pasiryžimą dirbti su visa kolonija lietuviybės išlaikymo ir propagavimo darbe.

Štai mūsų kandidatės:

NEMUNAS — Elizabeth Jurčiukonis
Simone Laučys Pinto
Simone Virginia Carnimeo
Solange Cristina Mikalauskas
RŪTELĖ — Ana Maria Werner
Ana Maria Stankys
Marcia Pavilonis
VOLUNGĖ — Solange Maria Banevičius

M I Š I O S

už a.a. POVILĄ BUITVYDĄ
mirties metinių proga bus spalio (outubro)
7 dieną Moinho Velho, S. Vicente bažnyčioje, 16 valandą.

Regina Celia Karsokas
VALIO MŪSŲ JAUNIMAS. Muziejaus ir Arkyvo komisija dėkoja jums už darbą ir paramą ir dėkoja visiems lietuviams ir mūsų draugams, kurie atsiliėpė ar dar atsiliėps į mūsų kandidačių prašymą pirkti konkurso balsus. Dar yra laiko, iki sekmadienio rugsėjo 30 dienos galite dar daugiau balsų įsigyti ir tuo pagreitinsite Lietuvių Imigracijos Paminklo pastatymą.

Jonas Valavičius

ŠV. KAZIMIERAS SÃO BERNARDE

P i r m o j i š v e n t ė j
58 m e t u s

Asmeniniais pakvietimais bei per spaudą išgarsintas šv. Kazimiero paminėjimas ir pamaldos už Lietuvą São Bernarde — Rudge Ramos atsiekė savo tikslą: nauja, moderni šv. Jono Krikštytojo bažnyčia atvėrė duris iš arti ir toli suvažiuosiuoms lietuviams (buvo priskaityta 350 maldininkų), o dienaštis DIARIO DO GRANDE ABC anksčiau ir išvakarėse davė plačią apžvalgą ne tik apie numatytas pamaldas bei šv. Kazimierą, bet ir apie padėtį Lietuvoje. Minėtas dienaštis, kuris yra laikomas ketvirtuoju Brazilijoje skaitytojų skaičiumi, rugsėjo 23 dienos laidoje pirmam puslapy davė santraukinę informaciją, o paskutinio puslapio ištisą vieną pusę paskyrė lietuviams: "Litanos lebram patrono em Rudge Ramos". Informacijoje, pasikalbėjime su lietuvių kolonijos veikėjais (didelė nuotrauka) ir trumpoje lietuvių istorijos apybraižoje vis pabrėžiama, kad lietuviai deda (ir nenustos dėję) visas pastangas išvaduoti Lietuvai iš sovietų jungo. Tam priminti, perspauzdinta Venezuelos lietuvių propagandos lapelio "meška" su šūkiu "Lituania sera libre". ir Lietuvos aikštėj Vila Zelinoj statomo Lietuvio Imigranto — Laisvės paminklo vaizdelis. Ir pamaldos buvo skirtos kaip tik šiai intencijai.

Mišias koncelebravo kun. Pr. Gavėnas su kun. P. Urbaičiu. Liturginės giesmės — su šv. Kazimiero himnu — išpildė Mo. Liudo Ralicko surinktas bendras lietuvių cho-

ras, kurį dirigavo Mo. Viktoras Tatarūnas, vargonais palydint prof. F. Girdauskui. Pamaldų tikslą portugaliskai pristatė Onutė Tatarūnaitė; liturginius skaitinius perdavė lietuviškai — Elena Buitvydaitė-Kublickienė, portugaliskai — Morkus Lipas, o evangeliją — kun. P. Urbaitis. Per homiliją kun. Pr. Gavėnas priminė "Tylos Bažnyčią", kuri tačiau dabar jau ne ten, už geležinės uždangos, o daugiau čia, laisvam pasauly. Tačiau kaip grįžta ana "tylos bažnyčia", Lietuvos karžygiams ir kankiniams viešai liudijant savo tikėjimą, taip ir ši, mūsų "tylos bažnyčia" turi pakelti savo balsą. Šv. Tėvas šiomis dienomis net Kanados vyskupus ragino padėti sutramdyti tylos grandines — ir išnešti aikštėn Europos Rytuose persekiojamas tautas. Pamokslininkas pristatė ir kelis konkrečius būdus "ką mes turime daryti". Tai bus laikrašty perduota atskirai. Pagirtinas vietos lietuvių, ypač žurn. Alfonso Kublicko, šventės paruošimas, ne tik kviečiant lietuvius, o ypač kontaktuojant vietos spaudos organus. Per spaudą nors apie 300.000 skaitytojų sužinojo apie lietuvių šventę, šv. Kazimierą ir Lietuvą.

Pagyrimas ir mūsų jaunimui, ypač skautams, kurie, M. Lipo vadovaujami, daug prisidėjo prie šventės grakštumo: skautiškais bei tautiniais rūbais pasidabinę, nešė vėliavas, supo altorių, pristatė Mišių atnašas.

Pasibaigus pamaldoms, tautiečiai dar ilgai šventoriuje šnekučiavosi. Juk daugelis jau seniai besimatę; keletas net ir tokių, kurių anksčiau niekas lietuviškose pamaldose nebuvo matęs. O tokia šventė čia, Rudge Ramos — tai pirmoji po 58 lietuvių kolonijos metų.

Taigi dar kartą tenka pasidžiaugti šventės organizatoriais ir pačia švente, kuri lietuviuose paliks ilgą prisiminimą, o kitataučiams, ypač per spaudą, primins, kad Lietuva — gyva.

Auka prisidėk prie lietuviškos
spaudos išlaikymo

MŪSŲ ŽINIOS

PAMALDOS LIETUVIŠKAI

Šv. Juozapo parapijoje, V. Zelinoje:
sekmadieniais 11 val.

Šv. Kazimiero parapijoje, Moekoje:
sekmadieniais 8 val.

VEIKLOS KALENDORIUS

Rugsėjo 30: Pietūs Sąjungos-Aliança salėje. Rengia Muziejaus ir Archyvo komisija.

Spalio (outubro) 21: Pavasario šventė Lituanikoj. Rengia BL Bėdruomenė.

Lapkričio (novembro) 10: Kermošius Sąjungos-Aliança salėj, rengiamas Muziejaus ir Archyvo komisijos.

Lapkričio (novembro) 11: Spaudos Diena – pietūs Ramovėje, V, Zelinoj.

Lapkričio (novembro) 25: Sąjungos-Aliança visuotinas susirinkimas.

M I Š I O S

už a. a. JUOŽĄ SKURKEVIČIŲ minint 6 mėnesius nuo Velionio mirties, bus šv. Kazimiero parapijos koplyčioj spalio (outubro) 7 dieną, 8 valandą.

Skurkevičių šeima kviečia bičiulius ir pažįstamus pamaldose dalyvauti; ir visiems iš anksto dėkoja.

JAUNIMO PASIRODYMAS

Paskutinė rugsėjo (setembro) savaitė buvo tarpkonfesinė "Biblijos Savaite". Joje Colegio N.Sra. do Ston vyko įvairios paskaitos, o taip pat ir meniniai parengimai. Paskutinei dienai, rugsėjo 30-tai, yra pakviesti ir mūsų "Rūtelė" bei "Volungė" savo šokiais ir daina atstovauti Brazilijos lietuviams ir Lietuvai. Programa bus minėtoji kolegijoje, sekmadienį, rugsėjo 30 d., 19,30 val.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

Adv. ALGIRDAS SLIESORAITIS

Jam gili padėka ir geriausi linkėjimai

ML redakcija ir administracija

HENRIQUE L. ALVES LIGONINĖJ

Nevienas teiraujasi apie mūsų žymaus bendradarbio sveikatą.

Buęs "Associação Paulista dos Criticos de Artes (APCA)" pirmininkas bei įvairių kitų kultūrinių organizacijų valdybų narys, Henrique Lošinskas Alves prieš savaitę gavo rimtą širdies priepuolį – "enfarto profundo", ir išbuvo penkias dienas atgaivinimo salėje. Būdamas iš profesijos gydytojas, žino savo stovį. Tačiau, sako gydytojai, nežino viso padėties rimtumo. Taigi reikia laukti – ir tikėtis. Jis pasivedęs ir šv. Kazimiero globai.

Dabar jau išleistas iš "Unidade cardiológica" salės ie perkeltas į kliniką. Jį galima aplankyti nuo 4 iki 6 val. po pietų. Yra Servidor Publico ligoninėj, rua Pedro de Toledo, 1800, aštuntam augšte, kambarys nr. 819. Jį galima rasti ir atpažinti tik Henrique Lošinskas vardu.

Taigi, galima aplankyti. Tačiau jis reikalingas ramybės ir poilsio (nors pats negali tamiai sau miegoti). Ir, štai, koks nuostabus žmogus. Kad ir būdamas tokiam kritiškam stovy, neužmiršo savo išipareigojimo. Negalėdamas rašyti, savo dukteriai padik-

tavo savo savaitinį jnašą į ML-vą: "O coração e MŪSŲ LIETUVA" (portugališkam puslapy).

Mums tik lieka dėkoti, linkėti – ir melstis – kad mūsų Henrique Lošinskas Alves greitai ir pilnai pasveiktų. Juk dar daug darbų jo laukia.

SKAUDUS ATVEJIS ŠEIMOJE

Prieš pustrėčio mėnesio Utingoj, SP. mirė Juozas Girčkus, o praeitą penktadienį (IX.2) mirė jo brolis Povilas Girčkus, gyvenęs Praia Grande, prie Boqueirão.

Buvo skaudus pergyvenimas likusiai Juozo ir Povilo motinai Uršulei, o taip pat ir kom. Antanui Girčkui, bei jo žmonai kom. Genei Ratautai-Girčkieni; "Angie Modas" savi-ninkams, Bom Retire.

Kun. Petras Urbaitis, ir vienam ir kitam atlaikė šv. Mišias – "Corpo-re presente" – o plati giminė dalyvavo ir vieno ir kito brolio laidotu-vėse, įvykusiose Camilopolio kapinėse. Buvo tikrai skaudus atvejis šeimynoje ir giminėms.

Šv. Kazimiero Asmeninė parapija reiškia nuoširdžią užuojautą Girčkų-Ratautų šakotai giminei, o abiem velioniams meldžia amžino atilsio.

PAVASARIO ŠVENTĖ

RUGSĖJO (Setembro) 30 DIENĄ, 13 VALANDĄ

Lietuvių Sąjunga-Aliança salėje, Rua Lituânia, 67 - Parque da Moóca

Rengia: MUZIEJAUS IR ARCHYVO KOMISIJA IR LIETUVIŲ SĄJUNGA BRAZILIOJE
PIETŪS, KARALAITĖS RINKIMAI, VAINIKAVIMAS, ŠOKIAI IR BALIUS...

VOLUNGĖ: REGINA

NĖMUNAS: SIMONE

RUTĖLĖ: ANA MARIA

VOLUNGĖ: SOLANGE

RUTĖLĖ: ANA MAURA

KANDIDATĖS

VISAS PELNAS SKIRIAMAS LIETUVIŲ IMIGRACIJOS PAMINKLUI PASTATYTI,
PRAÇA DA REPÚBLICA LITUÂNIA - VILA ZELINA - SÃO PAULO - BRASIL

Reservas: Fones: 274-5116 - 246-4193 - 93-5470 e 92-3309